

Friday for Future alla fredagar

På fredag Global Strejk på
nätet,
men också vanlig strejk på
Stortorget!

Göran Greider på Twitter

Göran Greider @GreiderDD

Inför kommande krisår: Dra ner kraftigt på satsningarna på militären och låt resurserna gå till välfärden, i synnerhet äldreomsorgen. Vad har vi för nytta av ett befäst fattighus?

Bygg en spång över Höje å! av Gunnar Stensson

Många lundabor går eller springer längs åkerrenen söder om Höje å, fortsätter när de kommit halvvägs till Värpinge nedför trappan i åbrinken till bron över ån och återvänder på gång- och cykelstigen längs den norra stranden.

Men nu är den norra passagen under bron avstängd. Man kan visserligen fortsätta upp till stan via stigar väster om järnvägen, men det är inte något alternativ för dem som bor i Klostergården.

Problemet kan lätt lösas med en spång över ån, en enkel bro av några plankor, kanske med ett räcke. Den skulle vara till nytta för alla som vill njuta av naturområdet - också när fyrspåren är färdiga.

Stadsfullmäktige bröt mot lagen

Läsare har undrat varifrån VB hämtat uppgifterna om brottslighet i samband med Åkerlund och Rausing etablering i Lund 1938. De finns i Lunds Historia, del 3, sid 123. Sverker Oredsson är författare till denna utomordentligt intressanta del. Där står bland annat följande:

Lunds stadsfullmäktige tog 1938 under stort hemlighetsmakeri i strid mot kommunallagarna ett beslut som innebar att man erbjöd Åkerlund och Rausing en stor subvention.

En statlig utredning sammanfattade 1954 brottet så här: ”Då en av landets större industrier i pappersbranschen skulle lokaliseras till Lund fick bolaget utan vederlag 30 000 kvadratmeter mark för industribyggnad och staden förband sig att kostnadsfritt iordningsställa vägar samt elektricitets-, vatten- och avloppsledningar. Fri anknötning till av staden anordnat anslutningsspår till SJ medgavs.” Kommunen och kapitalet. Men 1954 var brottet sedan länge preskriberat.

---

71 procent av Europas befolkning stöder basinkomst av Gunnar Stensson

Det är resultatet av en undersökning som historikern Timothy Gordon Ash har låtit ett team från Oxford genomföra. Bakgrunden är den ekonomiska pandemi med en arbetslöshet långt över 10 procent i många europeiska länder som redan härjar och kommer att förvärras.

”Minimum vital income” har redan genomförts i Spanien och landets premiärminister kan tänka sig att den blir ”ett permanent ekonomiskt instrument” efter krisen.

Timothy Gordon Ash ser införandet av basinkomst som ett viktigt ekonomiskt steg mot ökad jämlikhet. Samtidigt oroas han av Trumps och Xi Jinpings ansvarslösa konfrontationspolitik och de reaktionära krafterna i Europa med Ungerns Victor Orban i spetsen.

I VB 13 finns en artikel om basinkomst, inspirerad av samhällsforskaren Wrights *Antikapitalism*.

[Läs Timothy Gordon Ash](#) i Guardian 6 maj!

Rapport från riksdagen: Vänsterpartiets vårbudget är inlämnad! av Hanna Gunnarsson

Torsdag morgon lämnades Vänsterpartiets vårbudgetmotion in till riksdagen. Vårbudgeten är den lite mer visionära budgeten medan höstbudgeten är den där det förekommer mer detaljerade siffror och satsningar.

Vårbudgeten är såklart starkt präglad av den kris som vi fortfarande är mitt i. Vi ser såklart stora behov av att satsa resurser på välfärden, just nu framförallt äldreomsorgen och sjukvården. Vi kräver, som vanligt, att nedskärningar stoppas och att mer resurser tillförs för att kunna säkra en bra och trygg välfärd för alla. Det gäller såklart framförallt bra arbetsmiljö, lön och möjlighet till vidareutbildning för de anställda, som ju är välfärdens viktigaste resurs.

I Vänsterpartiets budget finns 20 miljarder extra till kommunerna, utöver regeringens redan ganska stora satsningar, samt stöd till sjukvården i regionerna. Vi tar upp krav på stöd till tillverkning av skyddsutrustning och taxiresor för sjukvårdspersonal. I budgeten har vi också krav på att inte sänka arbetsgivaravgifterna generellt, vilket också ligger i linje med vår vanliga politik. I budgeten har vi satsningar som kan hjälpa många vanliga människor, som höjningar av försörjningsstöd, en hyresfond för hyresgäster, stöd för lunch till gymnasieungdomar med mera. I budgeten tar vi också upp krisens konsekvenser för redan utsatta grupper av flyktingar och hemlösa.

Vi lyfter också det faktum att fler kommer spendera sin sommarssemester i Sverige, så kallad "hemester", när det inte går att åka utomlands, och vilka ekonomiska satsningar som kan underlätta för aktiviteter på hemmaplan. Andra viktiga delar i vår budget är utökad bistånd, då en stor del av de pengar som många skickar hem till familjen i sina hemländer försvinner under krisen, samt utökad järnvägsunderhåll.

Hela budgeten finns att läsa på [Vänsterpartiets hemsida här](#). Den är lång, men läsvärd!

Under veckan har vi även gjort något lite unikt: Vänsterpartiet har röstat på en motion från miljöpartiet om permanent uppehållstillstånd för ensamkommande. Det är ju bra vänsterpolitik, men vi brukar sällan stödja andra partiers motioner. I detta fall har vi dock gjort det eftersom frågan är så viktig - och det underliga är att miljöpartiet inte själva röstade på sin egen motion! Se debatten på riksdagens hemsida.

I riksdagen förbereder vi oss för att pandemin och krisen kommer att pågå ytterligare en tid framöver. Riksdagens arbetssätt med färre som röstar under voteringarna och effektiviserade utskottsmöten gäller för två veckor i taget och förnyas sedan av gruppledarna. Det är väl en ganska kvalificerad gissning att detta arbetssätt kommer pågå terminen ut, till riksdagens sista votering strax innan midsommar. Vi ser nu hur fler och fler arrangemang under sommaren ställs in och vi måste alla förbereda oss på att våra åtgärder att tvätta händerna noga, hålla fysisk distans och vara hemma vid sjukdomssymptom kommer att behöva hållas igång under en lång tid framöver.

Hanna Gunnarsson (v), Riksdagsledamot, Lund

Konsekvenser av ett virus?

Ibland hittar man uppgifter på nätet som verkar intressanta men är det verkligen på riktigt. När jag hittade följande rubrik i Haaretz nätupplaga, "Did the Spanish Flu Pandemic Really Lead to the Rise of Nazism?",

så blev jag först tveksam. Men lite mer sökning på nätet gav att nyheten tagits upp av seriösa medier som The Wall Street Journal med flera. Även Haaretz är ju en mycket seriös tidning. Varför en institution som "Federal Reserve Bank of New York" gör en sådan studie begriper jag inte men ämnet är onekligen intressant i nuvarande pandemi-situation. För att kunna bedöma om slutsatserna är rimliga utifrån de gjorda beräkningarna krävs en mer avancerad matematiker än undertecknad.

[Läs rapporten här](#)

Nedan följer även länkar till några olika tidningars artiklar om rapporten.

Göran Persson

Influenza pandemic fueled rise of Nazi Party, research shows

By Noah Manskar, May 5, 2020

The influenza pandemic that gripped the globe a century ago helped the Nazi Party rise to power in Germany, a new study says.

Right-wing extremists such as the Nazis won a greater share of the votes in parts of Germany that suffered larger numbers of flu deaths during the pandemic that started in 1918, according to research from the Federal Reserve Bank of New York.

[Läs mer »](#)

THE WALL STREET JOURNAL.

New York Fed Paper Finds Pandemic a Century Ago Fueled Nazi Rise

Those events are back in the world's consciousness amid the current coronavirus crisis.

By Michael S. Derby, May 4, 2020

Nazis rose to power in Germany in part because of dislocations caused by a mass-death pandemic a century ago, research published by the Federal Reserve Bank of New York on Monday said.

[Läs mer »](#)

Did the Spanish Flu Pandemic Really Lead to the Rise of Nazism?

A New York Fed study is making waves for linking the deadly 1918 pandemic to Hitler's coming to power, but one expert on the rise of Nazism is skeptical

A new, highly publicized research paper linking the economic devastation caused by the Spanish flu pandemic to the rise of the Nazi Party suggests that the coronavirus outbreak might lead to another bout of political extremism, particularly in the United States.

[Läs mer »](#)

Israels nya enhetsregering har släppt på alla spärrar

Israel hotar att annektera delar av Västbanken 1 juli. Det vore ett brott mot internationell rätt lika flagrant som Rysslands annektering av Krim.

Med stöd av en majoritet i Knesset vill den nya israeliska enhetsregeringen utplåna förutsättningarna för en tvåstatslösning. Annekteringen, som stöds av president Trump, skulle beröva palestinierna alla möjligheter till meningsfull demokratisk representation. På sikt utgör den också ett hot också mot Israels existens som en fri och oberoende och demokratisk stat.

Sveriges regering måste därför skyndsamt arbeta inom EU för att Israels annekteringspolitik ska mötas med tydliga konsekvenser, i paritet med de åtgärder som vidtagits gentemot Ryssland vid annekteringen av Krim.

Det skriver bland andra Pierre Schori, S, Marita Ulvskog, S, Olle Katz, ordförande för Israelisk Palestinsk fred, Anna Karin Hammar, Svenska kyrkan, och representanter för flera solidaritetsorganisationer för Palestina i en debattartikel i Aftonbladet den 6 maj under rubriken "EU måste vara redo för sanktioner mot Israel"

Läs hela artikeln nedan.

Debattartikel i Aftonbladet

Debatt

AFTONBLADET

EU måste vara redo för sanktioner mot Israel

Debattörerna: Sätt press om Västbanken annekteras

DEBATT. Israels nya enhetsregering har släppt på alla spärrar. Nu hotar annektering av delar av [Västbanken](#) från och med den 1 juli.

För detta brott mot folkrätten finns en majoritet i Knesset och ett uttalat stöd från den amerikanska regeringen.

FOTO: TT (MONTAGE)

En israelisk soldat skjuter tårgas vid palestinska protester på Västbanken. Den israeliska regeringens linje innebär att man är beredd att med våld komma att utplåna förutsättningarna för en tvåstatslösning.

Den israeliska högern har i praktiken aldrig erkänt den tvåstatslösning som varit det internationella samfundets linje, en palestinsk stat jämte Israel, vilket är grunden för såväl Israels som Palestinas rätt.

Den israeliska linjen innebär att man är beredd att med våld komma att utplåna förutsättningarna för en tvåstatslösning. Detta är något helt nytt.

En annektering skulle vara ett flagrant brott mot internationell rätt och grundläggande folkrättsliga principer. En annektering utplånar förutsättningarna för en palestinsk stat och berövar palestinier all möjlighet till meningsfull demokratisk representation.

Den Europeiska unionens förbindelser till dessa principer ställs då inför en avgörande prövning. När Ryssland annekterade Krim reagerade EU med sanktioner och försvårade kommunikationer.

Om proportionalitetsprinciper ska tillämpas bör EU agera på motsvarande sätt. Då är bland annat Israels visumfrihet till den Europeiska unionen i farozonen, liksom associationsavtalet mellan EU och Israel vars artikel två statuerar att demokratiska principer och mänskliga rättigheter måste följas.

Som civilsamhälle, förtrogna med internationella sammanhang och partners till många berörda vädjar vi till Sveriges regering att skyndsamt arbeta för att hoten om annektering av det av Sverige erkända Palestina får konsekvenser i likhet med när Ryssland annekterade Krim.

De folkrättsliga brotten drabbar alla palestinier. De kristna kyrkorna har också känt av en allt svårare situation under en ockupation som hotar den lokala kyrkans livskraft.

Vi menar också att dessa israeliska åtgärder hotar Israels existens som en fri och oberoende och demokratisk stat.

Det är orimligt att EU och världssamfundet accepterar en situation där en stor del av befolkningen saknar grundläggande fri- och rättigheter. En sådan situation är ett brott mot mänskligheten som inte bara ger världssamfundet en rätt utan också en plikt att ingripa.

Vi vädjar därför till Sveriges regering att skyndsamt arbeta inom EU för att Israels annekteringspolitik ska mötas med tydliga konsekvenser, i paritet med de åtgärder som vidtagits gentemot Ryssland vid annekteringen av Krim.

Olle Katz, ordförande Judar för Israelisk Palestinsk Fred, JIPF

Staffan Granér, Judar för Israelisk Palestinsk Fred, JIPF

Anna Karin Hammar, Kairos Palestina – Sverige

Lena Lönnqvist, Kairos Palestina – Sverige

Marita Ulvskog, fd vice ordf i EU Parlamentets Palestinadelegation, ordförande i Palmecentret

Pierre Schori, fd statsråd och FN ambassadör

Anna Wester, Palestinagrupperna i Sverige

Kenneth Kimming, Sabeels vänner i Sverige

Evert Svensson, Svenska palestinkommittén

Uttalande av Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen

Ett mantra under coronabrottet har varit att vi alla måste hjälpas åt att hindra smittspridning av omtanke om andra människor. Tänk om mantrat kunde breddas till att gälla all onödig död och allt lidande som orsakas av militära konflikter och sanktioner, vilka faktiskt grundas på mänskliga beslut? Virusutbrottet kunde bli början på en ny era av fred och internationell solidaritet. En viktig manifestation är att FN:s generalsekreterare Antonio Guterres manar till globalt eldupphör för att alla krafter gemensamt ska kunna bekämpa coronaviruset. Flera stora internationella militärövningar har redan ställts in eller skjutits upp på obestämd framtid, bl.a. den enorma övningen Aurora 20 som skulle ha hållits i Sverige mellan 11 maj och 4 juni i år.

Kampen mot virus och vapen handlar om respekten för människoliv, som vi alla bör dela. Ett sätt för Sverige att manifesteras en värdig hållning i detta avseende vore att skriva under och ratificera FN:s globala kärnvapenförbud, som har gett världen en historisk möjlighet att avsluta kapitlet om kärnvapen en gång för alla.

Mot effekterna av ett kärnvapenkrig skulle inte ens den bästa medicinska expertis hjälpa. Det skulle helt enkelt inte finnas någon ”kurva att plana ut”.

Elisabeth Mühlhäuser, Emilia Mühlhäuser

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningens lokalförening Lund-Malmö och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningens Grupp för en Kärnvapenfri Värld

---

Donera till Ship to Gazas/Freedom Flotilla Coalitions nästa försök att bryta den inhumana blockaden av Gaza

För barnen i Gaza – seglar vi igen!

Stoppa den illegala blockaden av Gaza!

Så snart det är möjligt 2020, seglar Ship to Gaza som en del av Freedom Flotilla Coalition till Gaza för att bryta blockaden. I flera år har FN varnat för att Gaza kommer att vara obebodligt år 2020 om blockaden inte upphör.

Barnens situation i Palestina är helt oacceptabel och i Gaza är den allra värst. Mer än hälften av Gazas befolkning på över 2 miljoner människor är barn.

De svåra levnadsvillkoren, brist på mat, vatten, elförsörjning och skräcken för militära attacker gör att var fjärde barn i Gaza, vilket är 290 000, är i behov av kontinuerligt psykosocialt stöd. Sjukvården räcker inte till enligt WHO. Cancervården sviktar på grund av brist på mediciner och cellgifter.

I november 2019 förvägrades 242 barn möjlighet till vård i Östra Jerusalem trots remiss från läkare. Anhöriga får inte tillstånd att följa med de barn som får vård. Senaste året separerades 56 småbarn från sina föräldrar och 6 dog i ensamhet.

Under fredagsdemonstrationer som pågått i nästan två år har israeliska armén dödat 215 palestinier och skadat ca 8000. Därav 57 dödade barn. Arméns prickskyttar skjuter medvetet sönder knäna på unga palestinier. Kraven från Gazaborna är att blockaden upphör och flyktingarnas rätt till återvändande.

– Vi uppmanar Sveriges regering att kraftfullt protestera mot Israels brott mot de mänskliga rättigheterna. När regeringar inte agerar gör vi det.

Barnen i Gaza behöver vår hjälp!

Tack för ditt stöd!

Ship to Gaza Sverige

Kvintettens förslag till nya mål för Lund nu i retur av Ulf Nymark

Flummål reducerar fullmäktiges styrkraft

I samband med att kommunfullmäktige beslutar om budget och ekonomisk verksamhetsplan sätter också fullmäktige upp mål. Det är meningen att dessa mål ska vara styrande för hela den kommunala verksamheten. I varje fall är det så det uttrycks i kommunallagen och i kommunens egna styrdokument.

Kritik från oppositionen

I höstas la den styrande kvintetten i Lund helt oväntat fram ett helt nytt förslag till ”fokusområden och kommunfullmäktigemål” för år 2020. Detta bara några månader efter att fullmäktige beslutat om målen för nu innevarande år. Förslaget mötte kraftig kritik från oppositionen, framför allt för att det där med att ta fram mål brukar vara en gemensam process mellan partierna och att nya mål inte brukar antas mitt under löpande budget.

Inför trycket från oppositionens kritik ville kvintetten, när förslaget skulle behandlas i fullmäktige, återremittera det för att baka in det i budgetbehandlingen för år 2021. Så skedde också.

Tio sidor ordmoras

Och nu står kommunen inför att besluta om budget för år 2021 och de efterföljande två åren. I kvintettens budgetförslag återfinns också kvintettens förslag till ”Fokusområden och kommunfullmäktigemål”. Det är i stort sett samma förslag som kvintetten skyfflande undan i sista stund i höstas, även om en del omformuleringar skett. Fast då var förslaget på en och en halv text sida, i årets variant omfattar det lite drygt 10 sidor! Ingen ska dock tro att det innebär att målen preciserats. Tvärtom. I ordmoraset går det inte att riktigt urskilja vad som faktiskt är mål och vad som är allmänt tyckande – eller bara ord.

Exempel på mål

Nedan följer de fyra s k fokusområdena (fokus betyder för övrigt *brännpunkt* och kommer från latinets *focus* som betyder ”eldstad”, ”hård”) med exempel på mål under respektive brännpunktsområde:

1 Lundaborna i fokus (hade varit lite märkligt om det föreslagits att t ex Eslövsborna skulle vara i brännpunkten!)

Mål: I Lunds kommun skapas kvalitet som gör skillnad

2 Smartare Lund

Mål: Lunds kommun ska vara ledande inom innovation och skapande

3 Organisationen Lund

Lunds kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare

4 Ekonomi

Lunds kommun ska ha en långsiktigt hållbar ekonomi

Hur ska en då kunna avgöra när målen uppnåtts? Hur ska de med andra ord kunna mätas? Om detta säger kvintetten ingenting. Vitsen, sett utifrån kvintettens utgångspunkt, är klart uttalat just att målen inte ska kunna mätas! Flummål som dessa kommer nämligen alltid kunna sägas vara uppfyllda.

Fullmäktige avsäger sig sin styrande roll

Men hur styr då fullmäktige med dessa mål? Dessa mål kan inte med bästa vilja i världen sägas kunna styra verksamheten. Fullmäktige antas frivilligt och fullt medveten i princip avsäga sig sin styrande roll och överlåta till nämnder och styrelser i kommunen att tolka vad som ska göras. Under lång tid har det successivt skett en nedmontering av fullmäktiges styrande roll. Följden av detta har blivit att fullmäktige alltmer kommit att bli ett diskussionsforum.

Lägg förslaget på eldstaden!

Kommer fullmäktige att fatta beslut i enlighet med kvintettens målförslag måste frågan ställas om fullmäktige lever upp till kommunallagens krav på att fullmäktige ska fatta beslut, inte bara om mål, utan också om riktlinjer och beslut i frågor ”av större vikt för kommunen”. Jag hoppas verkligen att fullmäktige lägger kvintettens förslag på den brinnande *focus*, eldstaden.

NOT 1. Om kvintettens tidigare förslag

För en mera utförlig kritik av kvintettens förslag hänvisas till min text i [VB nr 30 den 18 oktober 2019](#).

NOT 2. Om beslut om budget och mål

Enligt planerna ska fullmäktige besluta om budget och mål vid sammanträde den 16 och 17 juni. Mycket talar för att budgetbeslut senareläggs till någon gång i höst., inte minst eftersom många partier anser att det av flera skäl är oacceptabelt att genomföra budgetbeslut med reducerad mängd ledamöter. Det blir en tung arbetsbörda för de ledamöter som tjänstgör, inte minst för de mindre partierna som bara får ha en ledamot i tjänst. Enligt min mening är dock det tyngsta argumentet att blir ett stort demokratiskt underskott att utestänga två tredjedelar av fullmäktiges ledamöter och ersättare från att delta i budgetdebatt och – beslut. Till detta kommer förstås den stora osäkerhet som vidlåder de prognoser för nästa år som nu finns att tillgå.

Människan besestrar naturen? av Gunnar Stensson

Vi upphettar klimatet genom att öka mängden av CO₂ i atmosfären. Och inte bara det. Sedan något sekel utrotar vi systematiskt jordens livsformer i det som kallas det sjätte utdöendet. De fem tidigare orsakades av naturkatastrofer som meteornedslag och vulkanutbrott. Nu är vi katastrofen.

Vi omformar själva jorden, bland annat genom att förflytta 57 tusen miljoner ton sten och grus om året. Det överskrider de volymer som jorden förflyttar av egen kraft. Teknosfären kallas det sammanlagda materiella resultatet av mänsklig verksamhet. Den väger trettio miljoner miljarder kilo. En ny geologisk period har inletts: antropocen – människans tidsålder.

Jag promenerar längs södra stranden av Höje å för att se hur vi omformar vår bit av jorden.

Järnvägsbron och banvallarna är delar av tekno sfären. Ett långt godståg passerar. På västra sidan av bron är all växtlighet borttröjd för att bereda plats för den nya bro som ska byggas. Också de gula rapsfälten tillhör tekno sfären. En monokultur som blommar för tidigt för att ge näring åt bin och humlor. Jag ser ett par bruna fjärilar och fullt med lysande maskrosor.

Naturen finns. Den omger mig och är i mig genom luften jag andas. Nu syns bara den frodiga grönskan i ådalen, de gula rapsfälten på åkerslutningen och de farande vita molnen. Landskapet är byggt av människan. Men naturen finns där.

Trots att det är måndagseftermiddag möter jag flera människor. En gråhårig man håller upp en kantig svartvit sten och säger: ”Titta vilken fantastisk flinta jag hittade”. Den bildades under tertiärtiden för 65 miljoner år sedan. En kvinna lutar sig med slutna ögon mot en halmbal och solar. Jag blir förbisprungen av yngre män och kvinnor, spänstiga, långbenta.

Går tillbaka mot bron längs dammarna på andra sidan av ån, struntar i skylten Vägen avstängd. Här skjutsade jag min mor i rullstol för 25 år sedan. Grodor kväker i vassen. Sothöns, änder, hägrar och svanar.

Området kring bron är avspärrat på den här sidan ån. En hög grävmaskin, flera lastbilar och bilar står där. Karlar i gula västar rör sig målmedvetet som myror. Utanför stängslet finns en stig, snett upp över de branta schaktmassor som kördes hit vid den förra jättelika omvandlingen av området: utgrävningen av den kilometerlånga sträckningen av cementerade reningsverksdammar för 90 år sedan – nu ett älskat naturområde.

Schaktmassorna utgör dålig jordmån. Taggiga nyponbuskar täcker största delen av ytan, men där finns också kala partier. Från en av dem har man utsikt söderut över den låga vita byggnad som var Flackarps gamla folkskola och bron över väg 108 som också håller på att byggas om. På ett par ställen står trädgårdsstolar i gläntor som nu är onåbara bland de taggiga buskarna. Här finns en gammal terrängcykelbana som inte mer används. Och ett par hundgravar.

Där Åkerlunds och Rausings väg slutar pågår ett intensivt arbete med grävskopor, schaktmaskiner och lastbilar för att färdigställa en körväg ner till brobygget. Många arbetare och många parkerade bilar. Hela sträckan upp till Maskinvägen kantas av djupa schakt med grova rör, väldiga högar skånemorän och staplar av stockar och grenar från träd och buskar vid järnvägen. Åkerlund och Rausings industriområde är dött. Behöver det saneras från miljögifter?

Vid den gamla tunneln mellan Nordanväg och Maskinvägen är allt utgrävt och uppgrävt. Det är svårt att tro att där kommer att finnas en öppen passage för cyklar och gående om fyra veckor.

På sträckan mellan Maskinvägen och Lidl finns några övergivna kolonilotter. En liten prydlig vinodling, blommande äppleträd, vinbärsbuskar som faktiskt har hängen av kart redan. Träd och buskar skymmer ännu järnvägen. Som barn älskade jag att leka på sådana övergivna tomter. Snart ska hela rasket bort här också, men närmast Lidl finns några kolonier som alltjämt odlas.

Sen återstår bara att gå Ringvägen hem under järnvägsbron upp till Arenan. Här är trafiken tät. Kommunen vill bygga en tunnel för snabbspåren djupt under Ringvägen. Det ökar på de 57 tusen miljoner ton jord och grus och sand som människan flyttar varje år. Gå och se jorden omvandlas!

Första maj i Coronans tid

En första maj utan manifestationer på gator och torg. Inga bilder, inga reflektioner över uppslutning och inga nya överraskande paroller. Vi fick hålla till godo med lite webbsändningar. Inte alls dåligt men lite blodfattigt och distanserat kändes det allt.

Här nedan kan ni läsa Jonas Sjöstedts och Hanna Gunnarssons maj-tal om ni missade dem. Övriga manifestationer kan sökas på nätet, mestadels på Facebook.

red

Med hjälp av hustru, julduk och Photoshop så blev det en bild från årets första maj

---

Hanna Gunnarsson

Kamrater, vänner!

Idag är det Första maj, årets finaste dag, vänsterns viktigaste dag på hela året. Men i år är inget som vanligt, vi befinner oss mitt i en stor kris där vi alla måste göra allt vi kan för att minska smittspridningen. Så därför är årets första maj nästan helt digital. Men om ni tittar er omkring ser ni kanske röda fanor, eller handdukar eller T-shirtar, som hänger ut från fönstren hos vänsterpartister som uppmärksammar första maj hemma.

Mitt namn är Hanna Gunnarsson och jag är en av vänsterpartiets riksdagsledamöter och jag är just nu på Vänsterpartiet Lunds partilokal. Här utanför på Stortorget brukar vi samlas uppemot 500 personer den här dagen, men jag hoppas att vi får ses nästa år istället!

Om vi hade haft ett riktigt första maj tåg i år hade alla våra plakater och banderoller handlat om välfärden. Vi har märkt senaste tiden att Vänsterpartiets politik om att stärka välfärden och bygga ett jämlikt samhälle är ännu viktigare i kristider, nu behöver vi verkligen vänsterpolitiken. Och det har ju även de borgerliga partierna insett, trots att läget är så allvarligt är det lite roligt att se de borgerliga partierna ropa på lösningar från det allmänna när marknaden såklart inte kan lösa krisen. Och samtidigt är det såklart skrämmande att höra om stora företag som delar ut vinster till aktieägarna samtidigt som de vill ta emot statliga stöd och om privata vårdcentraler som marknadsför dyra tester som det är tveksamt om de verkligen fungerar.

Den här politiska våren har blivit annorlunda. Men en sak är fortfarande som vanligt: Våra krav på ett mer jämlikt samhälle är samma som de alltid har varit. För vi vet att det behövs.

För Vänsterpartiet är jämlikheten alltid högst upp på dagordningen. Det viktigaste för oss är att skapa ekonomisk jämlikhet, motarbeta klassklyftor och bygga ett samhälle där alla har lika möjligheter - oavsett var vi kommer ifrån och vilka våra föräldrar är. Men vi ser hur utvecklingen går åt motsatt håll, med en regering som säger sig vara rödgrön men som driver blå politik. Vänsterpartiet är i opposition och ställer krav från vårt vänsterperspektiv.

Vi behöver höja skatterna för de rikaste och omfördela resurser i samhället från de som har i överflöd till de som behöver mer för att få vardagen att gå ihop. Vi behöver satsa på välfärden, för en sjukvård som går att lita på och för en skola som på riktigt kan ge oss ett mer jämlikt samhälle.

Kamrater, som Vänsterpartiets försvarspolitiska talesperson är jag noga med att hela tiden peka på de hot som vårt samhälle står inför på riktigt. Vi befinner oss mitt i en kris som många aldrig trodde skulle hända. Vi har läst om sjukdomsutbrott och pandemier från förr i tiden, innan alla hade tillgång till sjukvård och alla barn vaccinerades.

Men vi lever i ett mer sårbart samhälle. Runt om i världen dör människor fortfarande av sjukdomar som vi vet går att bota eller förebygga. Fattigdom, hungersnöd och trånga flyktingläger är verkligheten för många människor. I Sverige har smittspridningen varit svårare att stoppa i områden med trångboddhet och där många har osäkra arbetsvillkor. Att drabbas av sjukdomar som kan bli livsfarliga är även i Sverige år 2020 mycket en fråga om klass.

Klimatförändringarna och miljöförstörelsen är vår tids andra stora och allvarliga utmaning. För att hindra klimatförändringarna krävs en politik som sätter klimaträttvisa först och som erkänner att vi måste ändra på hela samhällssystemet för att inte förstöra klimatet. Vänsterpartiet har en sådan politik, där klimaträttvisa och jämlikhet sätts före vinster för storföretagen, ökad konsumtion och subventioneringar av flyget. Vi ser idag en växande klimatrörelse, där väldigt många ungdomar, barnfamiljer och äldre visar vägen genom bland annat den stora rörelsen Fridays for Future. Det är otroligt hoppfullt att se denna stora rörelse som håller på att växa fram, en rörelse som visar att organisering och att gå ihop med ett gemensamt budskap är vägen framåt.

Vänsterpartiet arbetar för att bygga ut järnvägen, sänka priserna i kollektivtrafiken, stoppa subventioneringen av flyget, minska köttkonsumtion och bygga ut förnybar energiproduktion.

Kamrater, vi ser några stora politiska hot torna upp sig vid horisonten. Förra året pratade jag om

försämringarna av strejkrätten, som S och Mp drev igenom trots våra och fackföreningsrörelsens protester. Starka fackföreningar med rätt att teckna kollektivavtal och rätt att strejka är en viktig del av det som vi kallar den svenska modellen.

Nu ser vi hoten mot LAS, lagen om anställningsskydd, och framtida marknadshyror, som två stora väldigt dåliga framtida förslag från regeringen. Vänsterpartiet är väldigt tydliga: Om regering kommer gå vidare med dessa försämringar kommer vi ta till riksdagens största protest, en misstroendeförklaring mot regeringen. Budskapet till regeringen är: Lagg ner dessa planer nu direkt.

Vänner och kamrater! De två finaste orden i språket är Solidaritet och Tillsammans. Den här våren är det verkligen ord som vi behöver leva, inte bara uttala. För att klara oss igenom den här krisen behöver vi visa solidaritet mot varandra och inte utsätta varandra för risk att bli smittad. Tvätta händerna noga, håll fysiskt avstånd och stanna hemma om du är sjuk. Det är inte roligt, men nödvändigt. För att klara av den här krisen måste vi arbeta tillsammans, fast med lite avstånd.

Jag är väldigt stolt över att vara vänsterpartist. Vi är ett parti där vi gör saker tillsammans och hjälps åt, där vi i praktiken visar att en politik för gemenskap och solidaritet är det som ger mer jämlikhet och rättvisa för alla. En stark vänster ger mer feminism, antirasism och klimaträttvisa i Sverige varje dag, överallt.

Tack så mycket för att ni har lyssnat, jag hoppas att ni får en fortsatt fin första maj!

Jonas Sjöstedt

Mina vänner,

Alla ni som sitter hemma framför teven. Ensamma, eller tillsammans med de närmaste. Alla som, liksom jag, hade hoppats på att få gå ut i solen idag. Ses på samlingsplatsen och tåga tillsammans till torget. Ta av jackan när solen värmer, bara för att ta på den igen när vinden ilar mellan husen. Alla som hade sett fram emot att träffa bekanta att krama om och byta några ord med. Kanske den där personen som får hjärtat att klappa lite extra. Det får vänta till nästa år.

Istället för att fira tillsammans i Colliniparken i Bollnäs och på Rörbäcksplatsen i Falkenberg, håller vi oss hemma. Istället för att tåga bakom röda fanor genom Luleå och Malmö, håller vi avstånd. Det är ett ansvar vi tar, för att vi bryr oss om varandra. Jag hoppas att ni trots allt känner gemenskapen. Jag gör det.

Jag slås av hur många vi är som firar så gott vi kan. Hänger ut en röd flagga över balkongräcket.

Stolt sätter på oss första maj-nålen för en promenad genom kvarteret. Möter leenden på vägen, ett tyst samförstånd. Första maj är vänsterns högtidsdag. Det känns. Jag känner gemenskapen.

Jag har gjort det ett tag nu. Jag gör det när partiföreningar ringer äldre medlemmar för att fråga om de behöver hjälp under tiden de sitter isolerade. När lokaltidningar rapporterar om pizzerian på hörnet som lagar mat och kör ut till vårdpersonalen på sjukhuset. När ungdomar i Alby ägnar påsklovet åt att tillverka engångsvisir till äldreomsorgen och vården.

Vi ställer upp för varandra. Krisen har inte visat våra fulaste sidor, istället är vi många som faktiskt bryr oss om och vill hjälpa till. Många har insett hur sårbara vi är ensamma, var för sig. Vi behöver alla samhällets gemenskap. Vi kan komma ur den här krisen starkare och klokare än tidigare.

De som tar chansen att roffa åt sig finns så klart också där. Samma vecka som Volvo permitterade 20 000 anställda och lät våra skattepengar stå för hälften av lönen, meddelade bolaget att de tänkte dela ut 12 miljarder kronor till sina aktieägare. Det var ju förra årets vinst, sa de. De tyckte det var helt okej att undersköterskors och industriarbetares skattepengar går till de Volvoanställdas löner, så att aktieägarna kan fylla på sina bankkonton. Men det satte Vänsterpartiet stopp för. Nu går det inte att ta emot statligt stöd och samtidigt som man får permitteringspengar från staten. Det borde gälla att statliga krisstöd till företag. Det är inte svårare än så.

***

Runt om i världen blir det tydligt hur olika krisen slår. Och att det beror på klass. I länder med skenande ojämlikhet, där cynisk högerpolitik får styra, drabbas vanligt folk hårdare av krisen.

Redan innan coronapandemin bröt ut saknade 27 miljoner amerikaner sjukvårdsförsäkring. Nu när miljontals förlorar jobbet ökar den andelen snabbt. Mitt i en pandemi oroar sig människor inte bara över att bli sjuka, utan också över om ett sjukhusbesök kommer med en räkning på tiotusentals dollar.

När Indiens nationalistiska premiärminister Modi stänger ner landet tvingas arbetarklassen bort från städerna och ut på vägarna. Miljontals människor är inte längre välkomna och tvingas iväg på en tröstlös marsch mot sina hembyar. Med risk för att smitta andra och själva bli smittade på vägen.

I Ungern passar Orban på att sno åt sig ännu mer makt under krisen. I Polen försöker de styrande stänga de sista möjligheterna för kvinnor att göra abort.

Och i Sverige, här hos oss, sprids viruset snabbt i många förorter, snabbare än på andra platser. Det är inte en slump. Det är här trångboddheten är som störst. Äldre med usla pensioner, som inte har råd att bo själva. Unga som inte fått tag på lägenhet. Det är här majoriteten arbetar inom yrken som inte går att sköta hemifrån. För hur ska man kunna köra buss framför datorn? Ge gamla mat? Städa sjukhus? Det är här folk utsätts för viruset i sina jobb. Det är här hälsan redan från början är sämre, det är här viruset slår hårdast.

Coronapandemin visar hur svagt ett samhälle blir av högerpolitik. Den som jobbar som timanställd har inte råd att stanna hemma när hen är sjuk, oavsett om karensdagen är borta eller

inte. Den som bor trångt har inte möjlighet att isolera sig, trots folkhälsomyndighetens rekommendationer. Det är högerpolitikernas verk. Det är de som har sett till att anställningarna är otrygga och att folk inte har råd att skaffa bostäder till rimliga hyror.

Medan vi i vänstern har gjort allt för att vanligt folk ska drabbas så lite som möjligt av krisen, lägger de allt krut på företagen. Men nu plötsligt, förlitar de sig inte längre på marknaden, nu vill de att staten ska skicka över stora belopp även till företag med rika ägare. De låter som ekon från Svenskt Näringsliv. De som förut talade föraktfullt om bidrag från staten vill nu att just de ska få bidragen. Inte ens högern tror på högerpolitik när det är kris.

Där står Vänsterpartiet för en annan linje. Vi har inte nöjt oss med att stödja drabbade företag. Vänsterpartiet var drivande i att fler skulle få tillgång till a-kassan och att karensavdraget skulle slopas. Vänsterpartiet kräver att den som får svårt att betala hyran i krisen ska få hjälp med det. Vi vill att det ska finnas hjälp för den som bor trångt och är i en riskgrupp att få ett annat boende under coronakrisen, för att förhindra smittspridning.

Men Vänsterpartiet vill också bygga samhället starkare på sikt. I år är vår första maj-paroll ”trygga jobb, råd att bo”. Den valde vi innan coronakrisen slog till. Det känns som rätt länge sen, mycket har ändrats sedan dess. Men budskapet är ännu mer aktuellt. Vi ser hur de utan trygga jobb fick gå först. Vi ser hur de som fortfarande har ett otryggt jobb inte kan sjukskriva sig. Vi ser hur smittan sprids med trångboddheten.

Hade högern lyft blicken hade de också sett det. Centerpartiets och Liberalernas vurm för marknadshyror och otrygghet på jobbet var omodern redan när januariavtalet kom till. Nu har bäst före-datumet överskridits med ytterligare ett år.

Vi behöver inga marknadshyror. Det som behövs är vänsterns politik, med fler lägenheter som alla har råd att bo i. Där drömmen om varsitt rum till barnen inte bara är en önskedröm. Där unga har råd att flytta hemifrån, möjlighet att krypa upp i soffan tillsammans med kompisarna i sin första egna lägenhet. Det uppnår vi genom att bygga bostäder med rimliga hyror runt om i hela Sverige. Inte genom att införa marknadshyror, som bara ökar trångboddheten, gör fastighetsägare rikare och folk fattigare.

Inte heller behöver vi fler otrygga jobb. Vänsterpartiet vill ha en anställningstrygghet som folk kan lita på. Mannen som jobbat i många år och börjar närma sig pensionen ska inte behöva vara rädd att få sparken bara för att han inte orkar lika mycket som förut. Kvinnan som stått upp för sina arbetskamraters rättigheter ska inte få gå när företaget skär ner, bara för att hon ses som en jobbig typ som kan säga ifrån.

För mig är det så tydligt. Vi behöver inte mer otrygghet. Vi behöver mindre. Det är dags att sätta januariavtalet i permanent karantän.

***

På äldreboenden runt om i landet har det gått veckor sedan de boende senast träffade sina anhöriga. Veckor sedan den sängliggande mannen höll sin dotters hand. Sedan den 81-åriga kvinnan klappade barnbarnets kind. Sedan den pigga 67-åringen tog bussen till äldreboendet för en kaffe med sin alzheimersjuka partner. Men trots att många inte får träffa sina älskade sprids

coronaviruset på boenden runt om i Sverige. Trots alla uppoffringar, finns en gnagande oro om att smittan ska hinna först. En förfärande stor andel av dödsfallen i covid-19 i Sverige är just på äldreboenden. Det är ett stort misslyckande för samhället. Och det handlar om pengar.

I årtionden har arbetsvillkoren inom äldreomsorgen försämrats. Också det är högerpolitikens verk. Vänsterpartiet har hela tiden kämpat för schyssta villkor med tillräckligt många anställda. Vi vill att den som är gammal och har hemtjänst ska känna igen den som kommer hem till en. Det ska vara någon man känner sig trygg med.

Men istället har de anställda fått mer att göra, fler äldre att besöka. Privata vårdbolag pressar kostnaderna. Deras fokus har varit att ta ut vinst, inte vad som är bäst för de boende. Slimmade organisationer med lite tid för de gamla är ett dåligt utgångsläge för att hantera en pandemi. Dåligt både för de äldre och för alla de, de flesta kvinnor, som jobbar inom äldreomsorgen.

I Facebookgruppen Undersköterskeuppropet visar anställda inom äldreomsorgen upp skyddsutrustning de fått från sina arbetsgivare. Det är urinskydd för män med påsydda band att fästa runt örat. Det är overheadblad med fastklistrade tvättsvampsbitar att lägga mot pannan som skyddsvisir. Det är vittnesmål från anställda som uppmanas att dela på ett och samma munskydd.

Äldreomsorgen måste få de resurser som krävs för att bekämpa smittan. Vi i Vänsterpartiet tycker det är en självklarhet att personalen ska ha tillgång till skyddsutrustning. Alla ska få utbildning i smittskydd. Otrygga tillfälliga anställningar ska omvandlas till trygga fasta jobb.

Kommunen ska ta kontroll över privata vårdbolag som missköter sig. Personalen måste vara trygg med att den inte ska smittas på jobbet och inte riskera att bära smittan vidare.

För någon vecka sedan besökte jag fältsjukhuset på Svenska mässan i Älvsjö, det var imponerande. På en vecka hade kunnig vårdpersonal tillsammans med försvaret lyckats bygga upp ett fullt fungerande sjukhus. Vet ni vad som slog mig då? Ingenstans såg jag Boston consulting group. Inte någonstans.

När Nya karolinska i Stockholm skulle byggas tog högerstyret in konsulter för nästan en miljard kronor. Och då fick man inte ens ett fungerande sjukhus på köpet! Istället varslade de vårdpersonal för att betala konsulternas fantasifakturor.

Som tur är hann de inte verkställa varslen. För alla behövs om vi ska klara den här smittan. Varendra sjuksköterska som arbetar maratonpass för att ta hand om alla de patienter som kommer in med andningssvårigheter är livsviktig. Varendra undersköterska som ger upp helgledigheten för att hoppa in och ta ännu ett pass på sjukhuset behövs. Varje läkare som tvingas fatta tuffa beslut om vem som ska få vilken vård är nödvändig för att vi ska kunna ta oss ur detta.

Vårdpersonalen behöver bättre villkor och fler arbetskamrater. Inte bara nu, i den akuta krisen, utan också när krisen är över. Det går inte att applådera undersköterskor, sjuksköterskor och läkare som hjältar ena dagen, bara för att återigen sänka skatten för de rikaste när epidemin är över. Det går inte att lägga allt krut på företagen i krisen, men låta nedskärningarna fortsätta i kommuner och regioner. Vi är många som ser detta. Det är dags att rusta upp välfärden, då

räcker det inte med applåder.

Vänsterpartiet vill att de med stora kapitalinkomster ska bidra med mer pengar till välfärden. De pengarna ska gå direkt till att rusta upp vård och äldreomsorg. Det kommer också räcka till en extra betald semestervecka i år eller nästa år för alla som nu sliter i coronavården. En väldigt välförtjänt extra semestervecka!

Säkert kan en del av de som är vana vid stora aktieutdelningar bli lite besvikna över att de får bidra mer. Säkert kan en del borgerliga politiker och ledarskribenter bli bekymrade och ha invändningar.

Men vet ni, högerpolitiker och ledarskribenter, jag tycker att ni bjuder kapitalägarna på en applåd som tröst istället.

***

Jag tänker en del på alla dem som struntar i myndigheternas rekommendationer när smittan sprids. Vilka de är, hur de lever? Jag brukar tänka på dem som de arroganta. De som utsätter sig för risken att smittas och smitta andra, bara för att de vägrar att ändra sin livsstil. Jag föreställer mig att det delvis är samma personer som även i vanliga fall flyger högt över huvudet på alla oss andra oberörda av klimatförändringar och epidemier. Att de som bara måste gå till Östermalmshallen i Stockholm och köpa utrotningsshotad ål, i vanliga fall är på utlandssemesterar med flyg fler gånger per år än vad många är under sin livstid. Att de Danderydsbor som for på afterski i Åre trots att myndigheterna varnade, är vana att göra som de vill även i vanliga fall. Så varför skulle de inte göra det i en pandemi? Ibland tror jag att de arroganta är så vana vid att betala sig ur allting att de känner sig odödliga. De behöver inte bry sig om klimatet. De behöver inte bry sig om en pandemi. Det får någon annan ta ansvar för. Det är bara att dra fram American express så löser sig det mesta.

Men vet ni, de arroganta är få. Vi är de många. Krisen har inte splittrat oss, den har skapat gemenskap och handlingskraft. Vad hittar då de högerextrema på i krisen? Jo, rasisten William Hanhe startade en webbsida för att sälja munskydd till ockerpriser. En tidigare SD-politiker åkte från Storfors till Stockholm och slickade på rulltrappsräcken i tunnelbanan för att få corona. Och Sverigedemokraterna? De har helt enkelt inte setts till. Förmodligen för att de inte har något att säga. I en kris har rasisterna ingenting att komma med. Deras livsluft är splittring och rädsla. Botemedlet mot pandemin är sammanhållning och ett värnande om varandra. Medan Sverigedemokraterna står och muttrar om invandring bygger vi i vänstern ett samhälle som inte bara klarar den här krisen, utan också gör oss starkare inför framtiden.

***

I kris behövs solidaritet och sammanhållning. Om du känner någon som lever i en relation som inte känns trygg och bra, med någon som inte är snäll. Ring den personen en gång extra och kolla läget. Det blir lätt extra utsatt och isolerat nu när många håller sig hemma. Är du den personen? Det finns hjälp att få. Kvinnojourerna har platser på skyddade boenden lediga. Tveka inte att ringa. Du är värd så mycket bättre.

Så fortsatt att ta hand om varandra. Tvätta händerna. Ringa dina nära och kära. Handla åt en vän

som inte har möjlighet att göra det själv. Gå ut i solen med första maj-nålen på jackkragen.

Mina vänner, tillsammans kan vi bygga ett starkare samhälle. Om alla bidrar så går det. Då kan vi ha en sjukvård som är stark nog att ta hand om sjuka, utan att vårdpersonalen behöver gå på knäna. Då kan vi ha lager av skyddsutrustning och läkemedel, som gör att ingen behöver utsättas för onödig livsfara när det kommer en pandemi. Då kan vi bygga bostäder så att alla har råd att bo. Tillsammans kan vi ställa om samhället, kapa koldioxidutsläppen och rädda klimatet. Vi klarar det, tillsammans.

Ta hand om er nu.

Demonstrationståg i World of Warcraft

Kommentarer till majtåget i WoW

Jonas Sjöstedt:

Ett par hundra tusen såg Vänsterpartiets 1:a majsändning, till det kommer SVT och de som ser i efterhand. Servern i World of Warcraft har kraschat av trycket... Kanske har vi slagit rekord i år igen.

Daniel Bernmar:

Det blev till slut tre första majtåg i WoW. Vi var för många så det krävdes båda att spelföretaget tillförde serverkraft och att vi delade oss i tre tåg på olika servrar för att undvika serverkrasch. Vi var lite för många tydligen...